

**Förslag till remissyttrande över SOU 2003:91 – Äldrepolitik för framtiden. 100 steg till trygghet och utveckling med en åldrande befolkning.**

Landstingets pensionärsråd har i skrivelse från Hälso- och sjukvårdsroteln 2004-03-22 beretts tillfälle yttra sig över rubricerade utredning.

Pensionärsrådet (LPR) hälsar med utomordentlig tillfredsställelse att äldrefrågorna fått en så allsidig och tung genomarbetning som i denna utredning, vilken enligt direktiven haft i uppdrag att skapa förutsättningar för en långsiktig utveckling av äldrepolitiken. Speciellt understryks de förändrade krav som ställs på samhället när både antalet och andelen äldre i befolkningen ökar.

LPR konstaterar för sin del att samtliga 100 förslag som framläggs i utredningen kan LPR varit tillstarka. I rätt många av förslagen uttrycks ett önskemål om att förändringar kommer till stånd i för pensionärens önskvärd riktning men LPR anser att önskemålen borde ha utförats i flera fall som en direkt "beställning" från regeringen eller rent av krav på att regeringen skall låta genomföra de utmärkta förslagen, naturligtvis med beaktande av samhälls-ekonomi.

I kortversionen av betänkandet finns i innehållsförteckningen på sid 5 formuleringar som är synnerligen värda att citera eftersom de i så hög grad åskådliggör kärnan i vad de äldre kan önska sig från sitt samhälle:

**Öka människors vilja och möjligheter att förvärvsarbeta fram till pensioneringen och därefter**

**Öka och ta tillvara äldre människors engagemang i politiska beslutsprocesser, kulturliv och social ekonomi**

**Öka möjligheterna för människor med utsatta livslopp att vara aktiva och delaktiga i samhället under åldrandet**

**Synliggör och bekämpa negativ särbehandling av människor p g a hög ålder**

**Stärk utvecklingen av ny teknik för äldre människor**

**Öka människors möjligheter att ta ansvar för sin hälsa under åldrandet**

**Öka människors möjligheter att ta ansvar för boende och miljö under åldrandet**

**Förbättra kunskaperna om vad tillgång till service i hemmet betyder för självständighet och hälsa**

**Möjliggör ett aktivt åldrande för människor som behöver vård och omsorg**

**Beakta effekter på förhållandet mellan åldersgrupper vid politiska beslut och i samhällsplanering**

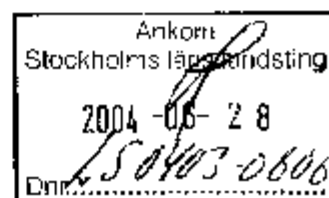
**Öka möjligheterna till möten mellan människor över generationsgränser**

**Breda och fördjupa de politiska processer som formar det offentliga åtagandet för vård och omsorg om äldre människor**

**Följ upp prioriteringar och utveckla prioriteringsunderlag inom vård och omsorg om äldre**

**Förtydliga stödet till anhöriga/närstående till äldre människor som behöver vård och omsorg**

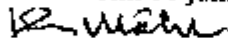
LPR vill ge några få speciella kommentarer till de generella goda förslagen:



SJR

- 1) Beträffande förslag 21 ( äldres engagemang i politiken) är förslagen väldigt hovsamt hållet "även andelen personer som är 65 år och äldre närms bland de grupper där andelen personer som deltar i den politiska processen skall öka." Utredningen anför själv att i valet 2002 röstade 88-89 % av de äldre medan totala röstandelen i riket var 81 % så **det är inte intresset som behöver stimuleras utan placering av kandidater över 65 år på valbar plats.** I samhällsdebatten de senaste decennierna har det talats mycket om kvotering av kvinnor, ungdomar och invandrare och utredningen anför bl a: "I det omfattande demokratiarbetet under senare år har praktiskt taget ingenting gjorts för att främja inflytande och delaktighet bland personer i högre åldrar...". Av valmanskåren är 22 % 65 år eller äldre och andelen kommer att växa under år framöver.
- 2) Att tekniken underlättar även för äldre och att de därför måste få undervisning i t ex datateknik är bra, men LPR vill understryka att inte alla kan eller vill **utlägga sig metoden och därför måste dessa oftast äldre-äldre respekteras och hjälpas.**
- 3) Utredningen anför att "Pensionärsråden är i dag viktiga som expertorgan i landstingens och kommunernas beslutsprocesser." Detta låter bra men det förs också en diskussion om att det skulle vara omöjligt att lagfästa pensionärsrådens inflytande. I denna diskussion finns en fara i att vilja underskatta ett av få instrument för de äldre att göra sin stämma hörd. LPR vill med skärpa understryka vikten av att pensionärsråden bibehålls och får utökade möjligheter att verka.
- 4) Ett väsentligt ämne utredningen ej fått lov att behandla är frågan om åldersdiskriminering. Anledningen är sågs det att regeringen vill behandla denna fråga i ett särskilt lagstiftningsarbete, men LPR vill mot bakgrund av att förbud mot åldersdiskriminering sedan 2003 införts i grundlagen och att EU i Nicefördraget krävt nationell lagstiftning mot åldersdiskriminering framhäva att det finns inga rimliga skäl att fördröja införandet av sådana bestämmelser i speciallagar och förordningar eftersom de kommer att påverka attityderna i samhället i rätt riktning och attityder tar lång tid att förändra.

Stockholm 16 juni 2004



Henry Mahl

Ordförande Landstingets Pensionärsråd